

Univerzita Hradec králové

Přírodovědecká fakulta

Katedra Matematiky

**Bezhotovostní platební styk, jeho vývoj
a užití v ČR**

**Noncash Payment System, its History and Use in the Czech
Republic**

Student: Petr Luba

Vedoucí bakalářské práce: Ing. Mgr. Václava Hůlková

Čestné prohlášení

„Prohlašuji, že jsem diplomovou práci zpracoval samostatně a uvedl veškeré použité prameny a literaturu.“

.....

Petr Luba

Poděkování

Chtěl bych poděkovat Ing. Mgr. Václavě Hůlkové za její trpělivé vedení při tvorbě mé bakalářské práce.

Anotace:

Předmětem bakalářské práce „Bezhotovostní platební styk v ČR“ je nastínění forem platebního styku v České republice, speciálně pak platebního styku bezhotovostního. V první části práce se zaměříme na teoretické vymezení a definování platebního styku jako takového a jeho fungování v právním systému ČR.

Druhá část práce se bude pomocí metody synchronní komparace zabývat analýzou bezhotovostních bankovních služeb tří nejvýznamnějších nízkonákladových bank v ČR, co se počtu klientů týče.

Abstract:

The subject of the thesis „Noncash Payment System, its History and Use in the Czech Republic“ is explaining of the forms of payment system in the Czech republic, especially the noncash payment system. In the first part of the thesis we will focus on the theoretical framework and definition of the payment system itself and its use in the legal system of the Czech Republic.

The second part of the thesis will use method of comparison to analyze noncash payment services of three most important low-cost banks in the Czech Republic.

Obsah

Úvod	6
1. Teoretická část	8
Definice platebního styku	8
Členění platebního styku.....	8
Hotovostní platební styk	9
Formy hotovostního platebního styku.....	10
Bezhotovostní platební styk	10
Nástroje bezhotovostního platebního styku	11
Nejdůležitější právní předpisy upravující platební styk.....	19
Česká národní banka a její role.....	21
Mezibankovní platební styk	22
Systémy mezibankovního platebního styku.....	22
Tuzemský platební styk	23
Zahraniční platební styk.....	24
SHIFT	24
TARGET.....	25
2. Banky v ČR a internetové bankovníctví.....	26
Vývoj internetového bankovníctví.....	26
Internetové bankovníctví a bezpečnost	28
Banky působící v České republice	29
3. Komparace internetového bankovníctví vybraných bank	32
Přehled profilů vybraných bank.....	32
Air bank	32
Fio banka.....	34
mBank	35
Bezpečnost internetového bankovníctví	35
Objektivní kritéria.....	38
Bezpečnost	38
Náklady	40
Subjektivní hodnocení	42
Závěrem	46
Seznam zdrojů a použité literatury.....	47
Odborná literatura	47

Právní předpisy	48
Internetové zdroje	48

Úvod

V poslední době stále více ubývá hotovostních platebních operací. Ty jsou nahrazovány operacemi bezhotovostními. Velké procento peněžní zásoby již existuje pouze v elektronické formě. Můžeme očekávat, že v blízké budoucnosti bude tento trend nadále pokračovat. Důležitou roli v tomto trendu sehrává rychlý vývoj informačních technologií a internetu, díky kterým může dnes prakticky každý jedinec manipulovat se svými penězi z domova prostřednictvím počítače, nebo i na cestách prostřednictvím mobilního telefonu nebo tabletu. Ať už se jedná o internetové bankovníctví, mobilní bankovníctví nebo PayPal, do zabezpečení těchto operací jsou bankami investovány ročně nemalé částky. Dnes je bezpečnost těchto služeb v České republice na velmi dobré úrovni a není tedy důvod se obávat krádeže při opatrném používání těchto bezhotovostních služeb.

První část této práce bude teoreticky zaměřena. Definujeme si platební styk, seznámíme se s jeho dělením. Dále se podíváme na některé nástroje bezhotovostního platebního styku, konkrétně na příkaz k úhradě a příkaz k inkasu. Následně bude část práce věnována elektronickému bankovnímu styku a jeho možnostem a rizikům. Zmíníme se o nejdůležitějších právních úpravách upravujících platební styk. Na závěr první části práce se budeme zabývat stěžejními poznatky o České národní bance a její roli.

V druhé části se nejprve zaměříme na vývoj internetového bankovníctví v České republice a zároveň porovnáme současnou situaci se situací v zemích Evropské unie. Dále si představíme jednotlivé banky, jejichž internetová bankovníctví budeme blíže porovnávat. Zaměříme se na jejich vývoj na českém trhu, a také čím se v současné době snaží svého klienta zaujmout. V práci nebudou porovnávány staré a zavedené banky jako je Česká spořitelna, Komerční banka, ČSOB, ale šanci dostanou mladé, dynamické, nízkonákladové banky. Výběrovým kritériem pro zařazení do komparace byl počet klientů, přičemž spodní hranice byla stanovena

na 200 000 k počátku roku 2014. Toto kritérium splňovaly tři banky: mBanka, která v České republice trend nízkonákladových bank v roce 2007 zavedla a dnes již má bezmála 500 000 klientů, dále Fio banka, která má přes 330 000 klientů, a Air bank, která má v dnešní době přes 200 000 klientů.

1. Teoretická část

Definice platebního styku

Než se hlouběji podíváme na bezhotovostní platební styk, definujeme si platební styk jako celek. Tímto způsobem definoval platební styk pan Polouček: *„Vztah mezi plátcem a příjemcem platby, při kterém dochází k uskutečnění platby, tedy k převodu peněžních aktiv mezi plátcem a příjemcem. Platební styk může být prováděn buď přímo mezi nimi, bez prostředníka nebo mezi nimi existuje zprostředkovatel, který bývá zpravidla finanční instituce (nejčastěji banka). Ta je v tomto vztahu pouze zprostředkovatelem příkazů klientů, vytvářejícím platební systémy ze souborů platebních nástrojů, postupů pro jejich použití a bankovních i mezibankovních platebních a zúčtovacích procedur pro zabezpečení platebních transakcí.“* (Polouček, 2006, str. 27)

V zásadě se jedná o převod peněžních prostředků mezi plátcem a příjemcem. Tato definice je společná jak hotovostnímu platebnímu styku, kde dochází k fyzickému předání bankovek a mincí, tak bezhotovostnímu styku, kde dochází k elektronickému záznamu na účtech klientů.

Členění platebního styku

Jedním ze základních způsobů, jak lze dělit platební styk, je dělení na hotovostní a bezhotovostní platební styk. Na toto členění se podíváme dále podrobněji. Zajímavým příkladem, kdy hotovostní platební styk přechází v bezhotovostní, může být například vklad hotovosti na bankovní účet nebo opačný případ, kdy vybíráme hotovost z automatu.

Dále je možno platební styk členit na vnitrostátní platební styk a zahraniční platební styk. U vnitrostátního dochází k převodu peněz na území našeho státu mezi klienty Českých bank. Tento převod musí být v českých korunách. V případě zahraničního platebního styku se jedná o platební styk uskutečňovaný přes hranice jednoho nebo více států.

Pod zahraniční platební styk spadají i platby v České Republice, které byly provedeny v cizí měně.

Podle lhůty, které má banka k provedení transakce, můžeme dělit platby na přednostní (expresní) a standardní. Podmínky expresních plateb se u bankovních ústavů liší. Nicméně se jedná o operaci, při níž dochází k převodu peněz týž účetní den a je realizována přednostně. Tento převod je z pravidla zpoplatněn. U standardního převodu dochází ke změně zpravidla do druhého pracovního dne.

Hotovostní platební styk

Jak název napovídá, účastníci si mezi sebou předávají hotovost ve formě mincí a bankovek. Hotovostní platební styk můžeme definovat například takto:

„Jedná se o převod peněz od jednoho subjektu k druhému, provedený prostřednictvím hotovostních peněz, tj. bankovek a mincí v jejich fyzické podobě.“ (Vodová P. (2005, str. 111))

Do kategorie hotovostního platebního styku je možné zařadit i částečné hotovostní platby. To jsou takové, při kterých se mění operace hotovostní na bezhotovostní, např. vklad nebo výběr z platebního účtu, výběr hotovosti z bankomatu. V posledních několika desetiletích je tento způsob platebního styku na ústupu a je stále častěji nahrazován bezhotovostním. Důvodů je hned několik:

- Tisk bankovek je finančně náročný, je potřeba vynakládat nemalé prostředky na jejich zabezpečení proti padělání.
- Při hotovostní platbě musí dojít k fyzickému kontaktu plátce a příjemce.
- U hotovostních plateb se velmi obtížně kontroluje jejich tok a může docházet například k daňovým únikům.
- Riziko přijetí podvržených bankovek.

Formy hotovostního platebního styku

Výběr v hotovosti – Dochází k němu na přepážkách banky pomocí výběrního lístku. Ten musí obsahovat podpis shodný s podpisovým vzorem. Klient je povinen předložit doklad totožnosti.

Výběr platební kartou – Je možné provést výběrem z bankomatu nebo na přepážce banky.

Složení ve prospěch příjemce – Jedná se o vklad hotovosti na účet příjemce. Při vkladu na účet jiného majitele je často zpoplatněn.

Šekem k výplatě – Po předložení šeku v bance dojde k vyplacení jeho nominální hodnoty v hotovosti.

Platba mimo banku – Do této kategorie spadá veškerý hotovostní kontakt, například v obchodech, restauracích, atd.

Bezhotovostní platební styk

U bezhotovostního platebního styku dochází k přesunu peněz formou zápisu na bankovních účtech.

„Jedná se o převod peněz od jednoho subjektu druhému, realizovaný prostřednictvím jejich běžných nebo jiných účtů, vedených u zprostředkujících institucí.“ (Vodová P. (2005, str. 104)

Pro používání bezhotovostního platebního styku je nezbytně nutné, aby oba zúčastnění disponovali bankovním účtem. Nejčastějším případem je běžný účet. Ten je možné zřídit u kteréhokoliv bankovního ústavu za předpokladu splnění určitých podmínek, které stanovuje zákon o platebním styku. Hlavním úkolem bankovního účtu je evidovat všechny peněžní pohledávky a závazky, které vzniknou mezi bankou a klientem.

Bezhotovostní platební styk v současné době stále více vytlačuje styk hotovostní, jelikož jeho výhody jsou nesporné. Dříve používaný papírový příkaz k úhradě již sice není tolik využíván, za to se stále více rozšiřuje forma elektronického bankovníctví, které umožňuje platby

provádět kdekoliv a kdykoliv prostřednictvím počítače, tabletu, mobilního telefonu. Nejpoužívanější komunikační nástroj elektronického bankovníctví je v dnešní době internet. Nicméně okrajově jsou stále používány služby jako GSM banking.

Čas potřebný k provedení bezhotovostního platebního příkazu je závislý mimo jiné na tom, zda využívá plátce i příjemce stejný bankovní ústav. V takovém případě je proces velice rychlý a přesun z jednoho účtu na druhý je otázkou okamžiku. Pokud má ale plátce i příjemce rozdílnou banku, je celá transakce zpomalena tzv. clearingem, o který se v České republice stará Česká národní banka. Komerční banky jsou povinny u České národní banky držet dostatečné množství peněz ke krytí plateb svých klientů.

Nástroje bezhotovostního platebního styku

Bankovní převody

Bankovním převodem rozumíme příkaz k inkasu, kdy příjemce platby žádá o zaplacení určité částky z účtu plátce, nebo příkaz k úhradě, kdy plátce dává své bance pokyn, aby převedla určitou sumu na účet příjemce platby.

„Bankovní převod je příkaz klienta jeho bance, aby na vrub jeho účtu provedla v určitém okamžiku určitou platbu ve prospěch jiného účtu (nejčastěji ve prospěch účtu jiného subjektu), nebo příkaz klienta, aby na vrub účtu jiné osoby banka převedla v určitém čase určitou platbu ve prospěch jeho účtu. Jeho provedení přitom není podmíněno ničím jiným než předáním formálně správného příkazu bance plátce s dostatečným krytím předpokládané platby na účtu plátce.

Banka nepřebírá v tomto případě jiný závazek než provedení platby podle pokynů příkazce v požadovaném termínu. (Polouček, 2006, str. 145)

Příkaz k úhradě

Příkaz k úhradě je prováděn na základě platebního příkazu, což je pokyn bance, kterým žádá plátce o provedení transakce. Ten vystaví plátce své bance za účelem převedení prostředků ve prospěch příjemce. Plátce je fyzická nebo právnická osoba, z jejíhož účtu budou odepsány peněžní prostředky k provedení transakce. Příjemce je fyzická nebo právnická osoba, na jejíž účet budou peněžní prostředky připsány.

Příkazy k úhradě mohou být děleny podle počtu plateb na jednom příkazu, a to na:

- jednotlivé příkazy, které slouží k provedení jedné jediné platby;
- hromadné příkazy, sloužící k provedení více než jedné platby.

Podle frekvence provádění platby:

- jednorázové příkazy k úhradě, kdy je platba provedena pouze jednou;
- trvalé příkazy k úhradě, které se vyznačují pravidelným opakováním platby v předem definovaných intervalech.

Náležitosti příkazu k úhradě

Příkaz k úhradě musí být určitý, srozumitelný a musí obsahovat všechny povinné náležitosti, které nalezneme v zákoně o platebním styku, popřípadě ve vyhlášce č. 62/2004 Sb., která stanovuje způsob provádění platebního styku mezi bankami a pobočkami zahraničních bank a zúčtování na účtech u bank na území České republiky v české měně. Dále také stanovuje technické postupy bank při oprávněném zúčtování.

V případě, že banka obdrží příkaz k úhradě, který neobsahuje všechny níže zmíněné povinné náležitosti, nebude tento příkaz proveden a bude vrácen zpět jako nerealizovaný. Poskytovatel je povinen o tom uživatele písemně informovat.

Povinné náležitosti:

- číslo účtu pláce a identifikační kód banky;
- číslo účtu příjemce a identifikační kód banky;
- částku v české měně, která bude převedena příjemci;
- podpis, případně elektronický podpis nebo jiný bezpečný identifikátor příkazce;
- konstantní symbol.¹

Nepovinné údaje, které mohou, ale nemusí být uvedeny na příkazu k úhradě:

- datum splatnosti, které udává den, kdy mají být peněžní prostředky odepsány z účtu plátce;
- variabilní symbol slouží k identifikaci platby pro příjemce, jeho délka je maximálně 10 znaků;
- specifický symbol je používán při platbách šeky;
- zpráva příjemci je textová zpráva sloužící ke specifikaci platby;
- zpráva příkazci je textová zpráva sloužící ke specifikaci platby;
- datum vystavení příkazu.

Sankce při nedodržení lhůty pro převod

Ačkoliv se nejedná o častý jev, tak v případě, že by banka příkazce nebo příjemce nedodržela zákonem stanovené lhůty pro realizaci platebních transakcí, náleží poškozenému uživateli úrok z prodlení. Jeho částka je vypočtena z převáděné částky, doby prodlení a úrokové sazby z prodlení. V případě neúspěšného převodu nese odpovědnost ten účastník převodu,

---

¹ V případě, že tak stanoví zákon, může být mezi povinnými údaji uveden také konstantní symbol charakterizující druh platby. Je povinný například u příjmů a výdajů státního rozpočtu. Seznam těchto konstantních symbolů spravuje Ministerstvo financí.

který způsobil jeho neprovedení. Podmínky sankcí stanovuje vyhláška o platebním styku.

Příkaz k inkasu

Zásadní změna oproti příkazu k úhradě spočívá v tom, že podnět k platbě přichází ze strany příjemce platby namísto ze strany plátce, který dal k platební operaci svůj souhlas.

Příkaz k úhradě je prováděn na základě platebního příkazu, což je pokyn bance, kterým žádá příjemce o provedení transakce. Ten vystaví příjemce své bance za účelem převedení prostředků z banky plátce ve prospěch příjemce. Plátce je fyzická nebo právnická osoba, z jejíhož účtu budou odepsány peněžní prostředky k provedení transakce. Příjemce je fyzická nebo právnická osoba, na jejíž účet budou peněžní prostředky připsány.

Banka plátce, u které je veden účet ze kterého mají být peněžní prostředky odepsány na základě příkazu k inkasu, je povinna zajistit odepsání peněžních prostředků z účtu plátce ve prospěch účtu příjemce pouze na základě předchozího souhlasu plátce. Banka již dále nezkontroluje oprávněnost platby, pouze spravuje údaje uvedené v příkazu k inkasu a předá je bance plátce pomocí platebního systému jako žádost o odepsání peněžních prostředků z účtu plátce a jejich převedení.

Nejrozšířenějším použitím Inkasní platby je v České republice tzv. SIPO (sdružené inkaso plateb obyvatelstva), které zabezpečuje pravidelnou platbu za plyn, elektřinu, případně nájem apod.

Povinné a nepovinné údaje pro provedení příkazu k inkasu jsou stejně jako u příkazu k úhradě řízeny zákonem o platebním styku, které jsou obdobné jako u příkazu k úhradě.

Šeky

V České republice jsou šeky používány spíše okrajově, nicméně v některých zemích jsou stále ještě hojně užívány. Jejich původ sahá až do 15. století, kdy se začaly používat v Itálii. V našich končinách

se nejčastěji setkáme s šekem cestovním, který není upraven směnečným zákonem, ale obchodním zákoníkem. Tyto šeky se používají jako platidlo v některých zahraničních zemích místo tamější měny. Mají neomezenou platnost.

Šeky můžeme dle výstavce rozdělit na šek soukromý a šek bankovní. Bankovní šek se vyznačuje vyšší spolehlivostí, protože je vystavován bankou plátce na jeho žádost. Je zde tedy jistota krytí šeku bankou. Používá se u vyšších částek nejčastěji v obchodní sféře.

Soukromý šek vystavuje nebankovní instituce. Může se jednat o fyzickou nebo právnickou osobu, která vlastní bankovní účet. Přijetí platby ve formě nebankovního šeku je založeno na důvěře v plátce.

Šeky můžeme dále členit dle toho, jestli jsou na jméno nebo na doručitele. Šek na doručitele je proplacen osobě, která v bance šek předloží. Šek na jméno je vystaven na jednu konkrétní určitou osobu, ty mohou být převoditelné a neprevoditelné.

Podle způsobu užití dělíme šeky na šeky k zúčtování, kde se dá vyrovnání provést pouze bezhotovostně, a šeky pokladní, které slouží k výběru hotovosti.

Směnky

Směnky jsou cenné papíry, které mají náležitosti uvedené ve směnečném a šekovém zákoně. Směnka představuje písemný závazek sepsaný v přesně stanovené formě, poskytující majiteli směnky právo požádat ve stanovenou dobu o zaplacení na směnce uvedené peněžní částky. Historickým důvodem vzniku směnek byla snaha minimalizovat rizika vzniklé při přepravě hotovosti. V dřívějších dobách sloužila i jako prostředek směny. V dnešní době již není příliš hojně využívána. Směnku je možné odprodat v některé z komerčních bank. Tomuto odkupu se říká eskont směnky. V den splatnosti se banka obrátí na směnečného dlužníka ohledně jejího proplacení.

Směnky dělíme na vlastní a cizí. Ty vlastní obsahují příslib dlužníka, že ve stanovený čas zaplatí věřiteli předem určenou částku. V případě směnky cizí dává dlužník příkaz třetí osobě (směnečníkovi), aby za něj v určený čas zaplatil příslušnou částku.

Dále se dají směnky dělit na finanční a obchodní. Finanční slouží k opatření finančních úvěrů. Obchodní slouží jako krátkodobý úvěr na pokladnách prodejců zboží.

Splatnost se stanovuje buď na určitý den na směnce uvedený, anebo tzv. "na viděnou", kdy je směnka splatná kdykoliv po předložení.

Platební karty

Ve světě jsou platební karty využívány již nějaký ten čas, v České republice byla první platba platební kartou provedena až v roce 1988. Platební karty slouží k dennímu provádění bezhotovostních plateb zejména za zboží a služby a výběru hotovosti v bankomatech.

Jejich velikost je standardizovaná, a to na rozměr 85.6 x 54 x 0.76 mm. Mezi povinné prvky, které musí být uvedeny na každé platební kartě, patří číslo karty, jméno držitele, doba platnosti karty, označení vydavatele platební karty, o jaký typ karty se jedná (Visa, Mastercard). Tyto údaje jsou obsaženy na lici karty. Na rubu karty najdeme magnetický proužek obsahující podstatná data, podpisový vzor a CVV nebo CVC kód, který slouží ke zvýšení bezpečnosti, a je nutné jej zadávat při online platbách.

Platební karty dělíme podle způsobu zúčtování. Máme karty debetní, u nichž klient čerpá své vlastní peněžní prostředky umístěné na běžném účtu. Majitel debetní karty může čerpat peněžní prostředky do výše zůstatku svého účtu.

Dále máme karty kreditní, kdy při platbě klient automaticky čerpá úvěr, který mívá z pravidla určité bezúročné období. V závislosti

na příjmech klienta a jeho schopnosti splácet bývá stanovena maximální částka, kterou může klient čerpat.

Třetí variantou jsou tzv. Change karty, které fungují na principu odloženého placení, kdy držitel karty čerpá peníze, které jsou následně v dohodnutých termínech proplaceny bezúročně. Jsou často používány podniky při posílání svých zaměstnanců na služební cesty, kteří tak nemusí cestu hradit ze svého a následně ji vyúčtovat zaměstnavateli. Change karty jsou užívané často movitější klientelou a mají vysokou bonitu.

Poslední čtvrtou variantou jsou tzv. elektronické peněženky. Jedná se o čipovou kartu, na kterou si můžeme nabít určitý peněžní obnos a s tím pak u vystavitele karty nebo jeho partnerů disponovat. V České republice jsou elektronické peněženky relativně rozšířené, používají je přepravní společnosti, některé restaurační řetězce apod.

Elektronický platební styk

Elektronické bankovníctví spadá pod bezhotovostní platební styk. Jedná se o poměrně mladou službu, jejíž vznik datujeme do 90. let 20. století. K jeho masovému rozšíření došlo převážně díky rozšíření internetu. Například v roce 2012 mělo připojení k internetu 65 % domácností, v roce 2007 pouze 32 %. Nicméně za evropským průměrem Česká republika stále zaostává.

Internetové bankovníctví (z anglického internet banking) je služba poskytovaná klientům bank, díky níž mohou klienti manipulovat se svým účtem prostřednictvím internetového prohlížeče. K přístupu je potřeba vlastnit certifikát vydaný bankou, zadat správně uživatelské jméno a heslo, někdy také opsat kód, který je odeslán na klientův mobilní telefon. Navíc je komunikace šifrovaná, takže rizika zneužití jsou opravdu minimální. V současné době se jedná o nejrozšířenější formu elektronického platebního styku.

Domácí bankovníctví neboli home banking je v podstatě přímý předchůdce internetového bankovníctví a je v České republice nejdéle používanou metodou elektronického bankovníctví. Je používáno jak velkými firmami, tak drobnou klientelou. Hlavní rozdíl oproti internetovému bankovníctví je, že k přístupu není používán internetový prohlížeč, ale speciální aplikace dodaná bankou. Datové přenosy jsou menší než u internetového bankovníctví, tudíž je metoda lépe použitelná v místech s pomalým připojením k internetu. Dále vyniká možností připojení k některým účetním softwarům a stejně jako internetové bankovníctví je i zde bezpečnost na prvotřídní úrovni.

Než se stihlo telefonní bankovníctví (z anglického phone banking) v České republice řádně uchytit, bylo nahrazeno jinými metodami. Jedna z variant, jak může probíhat, je pomocí hovoru s operátorem, druhá možnost je zadávání voleb skrze automat. Používá se k získávání informací o účtu klienta, příkazu k zúčtování nebo terminovaného vkladu. Zabezpečovací prvky jsou v tomto případě různá identifikační čísla a hesla. Jako výhodu bych uvedl to, že při telefonním bankovníctví není potřeba nic kromě mobilního telefonu. Variace na telefonní bankovníctví jsou GSM banking, kdy komunikace mezi bankou a klientem probíhá prostřednictvím krátkých SMS zpráv, a Wap banking, který je obdobou a zároveň předchůdcem internet bankingu realizovaného pomocí telefonu.

Nejdůležitější právní předpisy upravující platební styk

Cílem této kapitoly bude se obecně zaměřit na nejdůležitější zákony upravující v České republice platební styk.

Zákon o platebním styku

Je základní normou stanovující platební styk jak domácí, tak přeshraniční. V současné době je tímto zákonem zákon č. 284/2009 Sb. o platebním styku. Ten nahradil zákon č. 124/2002 Sb. o převodech peněžních prostředků, elektronických prostředcích a platebních systémech.

Tento zákon klade důraz na posílení práv klienta, ať už fyzické nebo právnické osoby, a odpovědnost poskytovatele služby.

Zákon o bankách

Můžeme jej nalézt pod číslem 21/1992 Sb. Určuje jako jednu z činností, které mohou banky provozovat a nabízet svým klientům, platební styk a zúčtování, směnárenskou činnost a obstarávání inkas.

Obchodní zákoník

Hlavní pramen upravující vedení běžného účtu je zákon č. 513/1991 Sb., obchodní zákoník, ve znění pozdějších předpisů (ustanovení § 708–715). Z pozdějších novel bychom jako důležitou mohli uvést novelu uvedenou pod číslem 125/2002 Sb., kterou se mění některé zákony v souvislosti s přijetím zákona o platebním styku. Tato novela výrazně ovlivnila pojetí ustanovení paragrafu 708, poněvadž vypustila veškerá znění týkající se platebního styku a zúčtování a uvedla je v zákoně č. 124/2002 Sb., o platebním styku. V ustanovení § 708 je nadále uvedeno, že běžný účet je možné zřídit jen na základě písemné smlouvy mezi klientem a bankou.

Aby smlouva byla právně platná a bez závad, musí obsahovat tyto náležitosti:

- označení smluvních stran;

- datum zřízení účtu, které je rozhodující pro oprávnění klienta nakládat s peněžními prostředky na účtu;
- měnu účtu;
- cenu, za kterou je účet zřízen a veden.

Zákon směnečný a šekový

Zákon směnečný a šekový byl publikován již v roce 1950 pod číslem 191/1950 Sb. Zákon je rozdělen do dvou částí. První část pojednává o směnkách a druhá část se zabývá šeky. V České republice již šeky sehrávají jen podružnou roli a jsou postupně vytlačovány moderními platebními metodami, jako jsou platební karty všech druhů nebo elektronické platební příkazy.

Mezi dalšími důležitými právními předpisy zmíníme Zákon č. 229/2002 Sb., o finančním arbitrovi. Dále pak vyhlášku ČNB č. 62/2004 Sb., kterou se stanoví způsob provádění platebního styku mezi bankami, zúčtování na účtech u bank a technické postupy bank při opravném zúčtování. Předpisů ovlivňujících platební styk je však mnohem více.

Česká národní banka a její role

Česká národní banka se podílí podle zákona č. 6/1993 Sb., o České národní bance, ve znění pozdějších předpisů na přípravě zákonných úprav v oblasti platebního styku a zúčtování bank, poboček zahraničních bank a spořitelních a úvěrních družstev. Pečuje o plynulost a hospodárnost platebního styku a podílí se na zajištění bezpečnosti, spolehlivosti a efektivnosti platebních systémů a na jejich rozvoji. (www.cnb.cz)

Česká národní banka je jedinou centrální bankou v České republice. Její postavení vychází z principu nezávislosti na aktuálním politickém dění. ČNB je nezávislou v oblasti finanční, personální a institucionální. Tato nezávislost je zakotvena v ústavě České republiky. ČNB je právnická osoba s postavením veřejnoprávním. Sídlo České národní banky leží v Praze a její pobočky jsou umístěny v sedmi dalších větších městech (Brno, Ostrava, Hradec Králové, Ústí nad Labem, Plzeň a České Budějovice).

Ve vedení České národní banky stojí Bankovní rada, která je nejvyšším řídicím orgánem. Bankovní rada má sedm členů v čele s guvernérem (Miroslav Singer) a dvěma viceguvernéry (Mojmír Hampl, Vladimír Tomšík) a čtyřmi členy bankovní rady (Kamil Janáček, Lubomír Lízal, Jiří Rusnok, Pavel Řežábek). Ti jsou voleni prezidentem České republiky na dobu šesti let. Nikdo nesmí zastávat funkci člena rady více než dvakrát. Bankovní rada je povinna informovat vládu o jejích krocích, zároveň má však pro své rozhodování autonomní postavení.

Hlavním cílem činnosti České národní banky je péče o cenovou stabilitu České republiky. Pokud to není v rozporu s jejím hlavním cílem, podporuje rovněž obecnou hospodářskou politiku vlády. K dosahování svých cílů ČNB využívá svých nástrojů, především základních úrokových sazeb.

Mezibankovní platební styk

Při bezhotovostním platebním styku se peníze převádějí z účtu plátce na účet příjemce platby. Z toho vyplývá, že provádění bezhotovostního platebního styku je vyhrazeno peněžním institucím – bankám, u kterých mají jejich klienti uloženy peníze na účtech. Banky provádějí platby na základě příkazů svých klientů, předávaných formou písemného dokladu (tiskopis příkazu k úhradě, šek apod.) nebo technickými prostředky (příkazy předávanými na datovém nosiči, elektronicky počítačem spojeným s bankou, hlasově běžným telefonem, zvláštní bankovní aplikací prostřednictvím mobilního telefonu, příp. můžeme za elektronický příkaz k úhradě považovat i použití platební karty). (www.cnb.cz)

V případě, že plátce i příjemce platby mají své účty u jedné banky, provede převod peněz (zúčtování na jejich účtech) tato banka ve vlastním zúčtovacím centru. Pokud mají plátce a příjemce platby své účty u různých bank, musí banka plátce použít pro převod peněz "mezibankovní zúčtovací centrum".

Systémy mezibankovního platebního styku

Platební systémy můžeme charakterizovat jako soustavy pro realizaci platebního styku. Pod pojmem realizace pak hovoříme o provádění zúčtování a vypořádání platebních transakcí.

Platební systémy dělíme na vnitrobankovní, kdy realizace platebního styku probíhá v rámci jedné banky, případně mezibankovní, kde realizace probíhá mezi více bankami.

U mezibankovního platebního styku se setkáváme nejčastěji se dvěma způsoby realizace, a to korespondenčním a clearingovým systémem. Clearingový systém funguje na principu jedné hlavní banky, která se stará o provádění zúčtování platebního styku pro ostatní účastníky platebního styku. Oproti tomu je korespondenční systém založen na přímém spojení bank, které si mezi sebou vedou tzv. loro a nostro účty, které slouží k převodu plateb.

Při vnitrostátním platebním styku dochází v České republice ke zúčtování plateb prostřednictvím clearingového centra České národní banky. Tím je systém CERTIS (Czech Express Real Time Interbank Gross Settlement System). Zatímco u zahraničního platebního styku je převod prováděn pomocí korespondenčních systémů.

Vznik a provozování systému CERTIS, stejně jako práva a povinnosti účastníků, jsou stanoveny zákonem o platebním styku. Účty pro mezibankovní platební styk jsou vedeny v ČNB na základě smluv o účtech uzavřených s účastníky podle Obchodního zákoníku. Tyto smlouvy stanoví pro všechny účastníky jednotné standardy i právní a technické podmínky pro vedení účtů a pro předávání a zpracování dat mezibankovního platebního styku. (www.cnb.cz)

Tuzemský platební styk

Komunikace mezi zúčtovacím centrem České národní banky a jednotlivými komerčními bankami, spořitelny nebo úvěrovými družstvy probíhá pomocí speciálních účtů, které mají u České národní banky otevřeny. Každý účastník systému CERTIS má přiřazen kód banky, který jej jednoznačně identifikuje. Tento kód je povinnou součástí každé bankovní transakce.

Systém CERTIS je založen na principu brutto vypořádání plateb. To znamená, že platební systém zaúčtuje položku po položce, bez ohledu na vzájemné porovnávání odešlých a došlých plateb. Toto vypořádání probíhá v reálném čase (Real Time Gross Settlement, RTGS). Každá platba musí být v době její realizace krytá. To je mimo jiné zajištěno funkcí povinných minimálních rezerv, které musí mít každá banka uložena v České národní bance. V případě, že by byla platba nekrytá, není ČNB ani přijata, ani odmítnuta. Místo toho je platba zdržena na frontě. V takovém případě bude platba provedena po dosažení požadovaného krytí na účtu.

Pokud je banka klientem systému krátkodobých dluhů (SKD), může využít bezúročný plně kolateralizovaný vnitrodenní úvěr formou zastavených cenných papírů. Jeho cílem je zajistit dostatečnou likviditu. Pokud není vnitrodenní úvěr splacen do konce účetního dne v 16.00,

poskytuje ČNB plně kolateralizovaný úvěr přes noc. Cenné papíry, které sloužily jako zástava pro vnitrodenní úvěr, jsou přesunuty na účet ČNB a slouží poté jako zástava úvěru přes noc.

Souhrn základních principů, na kterých pracuje systém CERTIS:

- vypořádání transakcí probíhá v reálném čase;
- vypořádání plateb probíhá vždy v českých korunách;
- přímá účast všech bank, úvěrních a spořitelních družstev;
- zúčtování vždy probíhá na účtech mezibankovního platebního styku vedených v ČNB;
- zpracovává různé typy transakcí;
- pracuje na principu neodvolatelnosti zúčtování;
- na účtech pro mezibankovní platební styk není povolené debetní saldo;
- platby, které nejsou kryty, nejsou odmítnuty, ale drženy ve frontě s určitým stupněm priority

Zahraniční platební styk

Při uskutečňování zahraničního platebního styku se využívá tzv. korespondenční systém. Ten je založen na systému účtů, které si mezi sebou otevírají jednotlivé tuzemské a zahraniční banky. Ty pak vytvářejí síť určenou k realizaci platebního styku mezi jednotlivými korespondenčními bankami. Korespondenční účty sloužící k provádění plateb mezi bankami se označují jako loro a nostro účty. Účet vedený pro tuzemskou banku v zahraniční partnerské bance se nazývá nostro. Účet vedený pro zahraničního smluvního partnera tuzemskou bankou nazýváme loro. Toto rozlišování je důležité primárně z hlediska účetních standardů jednotlivých států. Zůstatky na korespondenčních účtech nebývají úročeny, tudíž se zde banky nesnaží tvořit rezervy a ponechávají jejich hodnoty minimální.

SHIFT

SHIFT neboli Society for Worldwide Interbank Financial Telecommunication je systém sloužící k výměně informací mezi bankovními institucemi. V současné době patří mezi světově nepoužívanější

systemy, je používán více než 8000 bankami z více než 200 zemí světa. Tento systém byl vyvinut již v sedmdesátých letech minulého století. Bankám, které jsou do systému zapojeny, přináší efektivní využívání finančních prostředků mimo jiné automatizací jejich procesů. Ty zajišťují vyšší produktivitu práce při zpracovávání platebních transakcí, čímž také šetří náklady, které jsou spojeny s bezhotovostními převody. Hlavní sídlo společnosti provozující tento systém je v Bruselu, dále je zde síť složena ze dvou operačních středisek, jedno pro Evropu se sídlem v Leidenu a jedno v USA se sídlem v New Yorku. Na operační střediska jsou napojeni jednotliví regionální zpracovatelé, kteří tento systém propojují s koncovým zákazníkem. K přenosu dat a informací slouží takzvané Shiftové zprávy.

TARGET

TARGET je v současné době jeden z nejpoužívanějších platebních clearingových systémů v Evropské unii. Tento systém je užíván od roku 1999, kdy jej začala provozovat Evropská centrální banka jako nadnárodní systém pro platby v eurech. Tento systém vzájemně propojuje národní clearingová centra jednotlivých členských států Evropské unie s platebním systémem Evropské centrální banky. Mezi hlavní výhody tohoto systému patří velká rychlost převodů a to i vysokých částek a zároveň velmi nízké poplatky pro participující banky (cena za jednu transakci je z pravidla v řádech desítek eurocentů). Systém je rovněž charakterizován neodvolatelností platby stejně jako např. v České republice používaný platební systém CERTIS. K přenosu informací je využíván systém SWIFT. V roce 2007 byl systém TARGET modernizován, pod označením TARGET2. V České republice prozatím nedošlo k zapojení do tohoto systému. Povinná účast v tomto platebním systému vznikne v České republice v okamžiku přijetí eura. Datum jeho přijetí však stále není známo.

2. Banky v ČR a internetové bankovníctví

V této části práce se pomocí metody komparace pokusíme porovnat internetové bankovníctví některých z mladých nízkonákladových českých bank a služby, které nabízejí prostřednictvím tohoto nástroje svým klientům. Proto se nejprve podíváme trochu podrobněji na tento nástroj, nastíníme si jeho vývoj a podíváme se na metody zabezpečení.

Výhody internetového bankovníctví jsou nesporné, klient může se svými penězi manipulovat čtyřicet hodin denně, sedm dní v týdnu. Není omezen místem, pouze musí mít k dispozici zařízení připojené k internetu. To vede v dnešním uspěchaném světě k úspoře času klienta, protože ubývá nutnost cesty do banky, případné čekání ve frontě atd. Ačkoliv banky do internetového bankovníctví musí ročně investovat nemalé peníze, přináší pro ně tato technologie rovněž razantní úspory. Internetové bankovníctví pro ně snižuje náročnost na personál, počet a velikost jejich poboček.

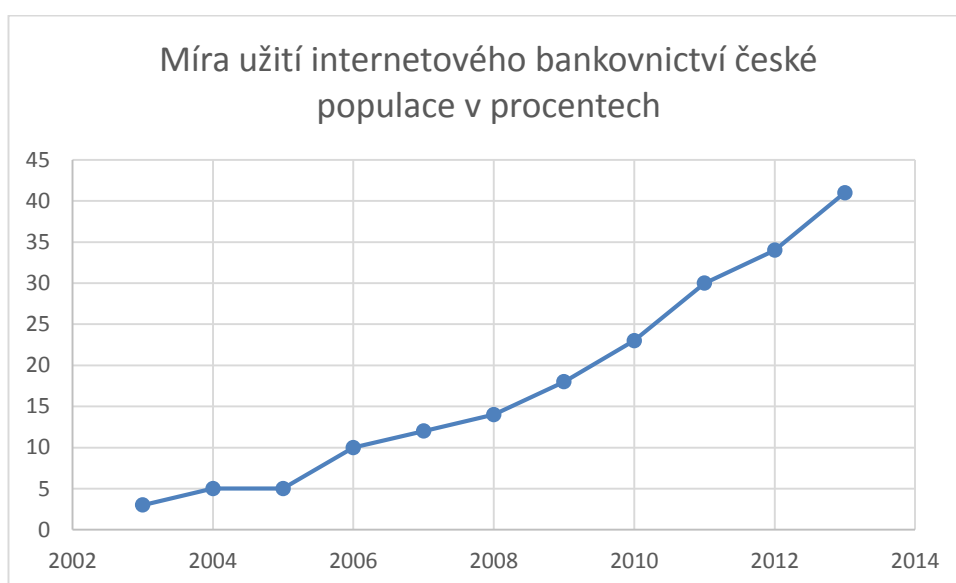
Vývoj internetového bankovníctví

Zrod internetového bankovníctví se datuje k počátku 90. let minulého století. Jako první se šířil po Spojených státech amerických, nicméně brzy jej zavedly banky po celém světě. Jeho užívání v počátcích brzdila nedostupnost internetu. S jeho vývojem a šířením stoupal také počet uživatelů, kteří dali této nové formě manipulace s penězi přednost.

V České republice zavedla internetové bankovníctví jako první Expandia Banka již v roce 1998. Zároveň zavedla i ostatní služby elektronického bankovníctví, jako je phone banking a GSM banking. Nicméně klienti nemohli z počátku tyto služby využívat naplno, jak je známe dnes, ale byly různě omezeny. Tato instituce se v roce 2001 přejmenovala na eBanku a v roce 2008 byla sjednocena s rakouskou Raiffeisen bank. V roce 2002 již bylo elektronické bankovníctví samozřejmostí pro každou větší českou banku. V současnosti nabízí svým klientům internetové bankovníctví každá tuzemská banka.

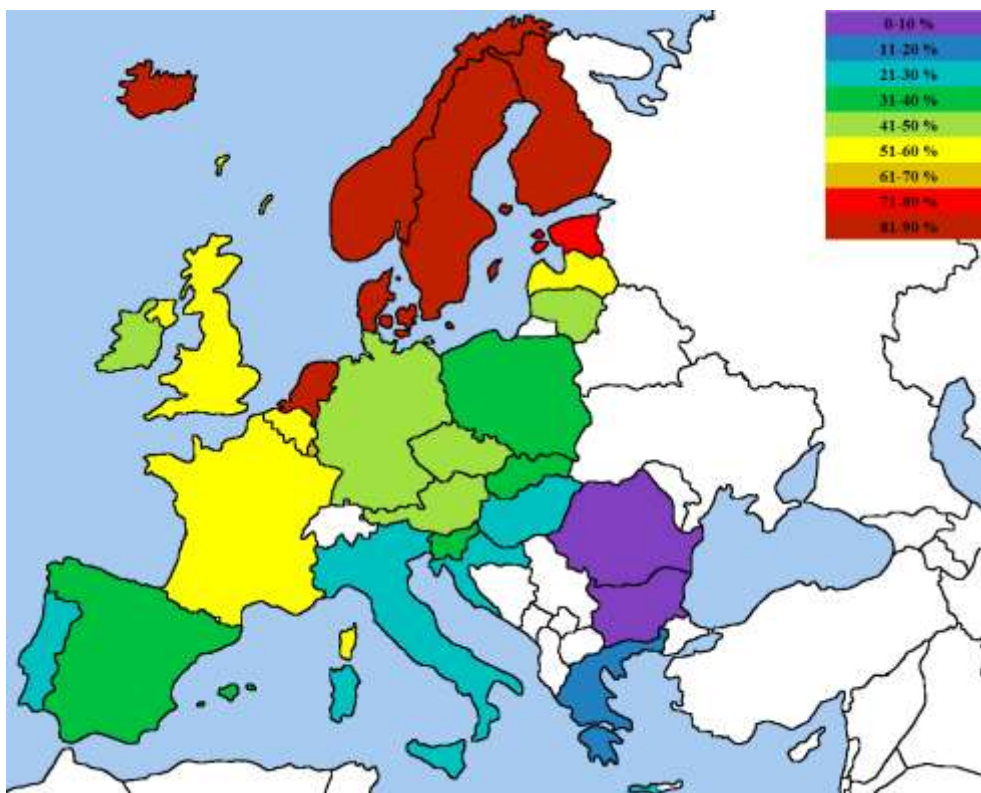
Graf: Míra užití internetového bankovníctví české populace v procentech (16-74 let).

2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013
3	5	5	10	12	14	18	23	30	34	41

Zdroj: eurostat

Jak je vidět z předchozího grafu, tak zatímco v roce 2003 využívalo v České republice internetové bankovníctví pouze tři procenta dospělé populace, v roce 2013 již internetové bankovníctví užívalo jednačtyřicet procent. Za posledních deset let má tedy počet uživatelů internetového bankovníctví výrazně rostoucí tendenci a počet uživatelů se znásobil více než třináctkrát. V roce 2013 byl v zemích Evropské unie průměr 42 procentních bodů, takže v tomto roce již Česká republika zaostává za evropským průměrem pouze o jeden procentní bod.

Obrázek: vlastní tvorba dle dat Eurostatu

Z grafického znázornění vidíme, že nejvíce uživatelů internetového bankovníctví se nachází v severských (skandinávských) zemích, kde internetové bankovníctví využívá více než 80 procent dospělé populace užívající internet. Za nimi Česká republika stále značně zaostává.

Internetové bankovníctví a bezpečnost

Klíčovým faktorem rozvoje internetového bankovníctví zůstává jeho bezpečnost a zajištění důvěry uživatelů. Ačkoliv riziko podvodu je při zvolení správných ochranných prvků a určité míře opatrnosti minimální, stále se najde velké procento klientů bank, kteří internetové bankovníctví nechtějí, neboť se obávají, že budou okradeni.

V minulosti se jako dostatečné považovalo pouze jméno a jednoduché heslo. V dnešní době se však v internetovém bankovníctví používají takzvaná dvojfaktorová autentizační řešení, která jsou založena na kombinaci něčeho, co uživatel zná (jméno, heslo) v kombinaci s něčím co má u sebe (PIN kalkulátor, telefon, certifikát).

Jako další ochranný prvek můžeme zmínit **autorizaci pomocí SMS**, kdy banka vygeneruje jednorázový kód a následně jej odešle na telefonní číslo klienta. Ten pak tento kód vloží do předem určeného místa. Banky tento ochranný mechanismus často používají při zadání transakce, která manipuluje s penězi klienta nebo rovnou při přihlašování na stránky banky.

PIN kalkulátor je hardwarový nebo softwarový token, který generuje v určitých časových intervalech jedinečné číslo které je potřeba zadat jako součást hesla klienta.

Certifikátem je myšlen osobní certifikát klienta, který je vydán bankou na určité časové období klientovi. Ten jej musí vybrat při přihlašování do systému internetového bankovníctví. Pokud potřebujete svůj certifikát často přenášet, vyplatí se investovat do flashdisku s hardwarovým šifrováním, kdy je riziko v případě jeho odcizení minimální.

Je důležité zvolit rozumnou kombinaci zabezpečujících prvků, neboť čím více prvků aplikujeme, tím méně přívětivá práce s internetovým bankovníctvím bude. Vhodným zvolením bezpečnostních prvků (např. jméno, heslo o osmi a více znacích obsahující velká a malá písmena a čísla v kombinaci s certifikátem klienta a telefonem) vám poskytne míru bezpečnosti blízkou sto procentům. Velmi důležité je nemít tyto bezpečnostní prvky poznačené na jednom místě. Určitě by bylo velice rizikové mít nezašifrovaný flashdisk, kde budete mít jak přihlašovací jméno a heslo, tak certifikát. V takovém případě už za případné odcizení nemůže systém a jeho nízká bezpečnost, nýbrž lenost či neznalost majitele účtu. Rozhodně nelze doporučit chránit svůj účet pouze uživatelským jménem a heslem.

Banky působící v České republice

V současné době působí v České republice více než 40 bank. K 30. 9. 2013 jich bylo pětadvacet. Produkty jednotlivých bank se mohou lišit a ne každá banka působící v České republice nabízí z těch běžných všechny. V současné době je mezi bankami trend rozšiřování svého vlivu pomocí doplňkových služeb i do oblasti jako je například pojišťovnictví, spoření, leasing apod. Řada z bank působících na našem území je úzce

svázaná s jinými bankami v zahraničí. Většina z níže zmíněných bank dnes disponuje nějakou z forem elektronického bankovníctví, tedy umožňují svým klientům manipulovat se svým účtem na dálku. Nejčastějším nabízeným produktem elektronického bankovníctví je právě internetové bankovníctví. Mezi základní operace, které je možno s účtem vzdáleně provádět, patří získání informací o aktuálním zůstatku na účtu, procházení historie transakcí, provádění peněžních převodů atd.

Banka	Kód banky	SWIFT	Internetové stránky
Air Bank	3030	AIRACZP1	http://www.airbank.cz/
Citibank	2600	CITI CZ PX	http://www.citibank.cz/
Česká spořitelna	800	GIBA CZ PX	http://www.csas.cz/
Českomoravská stavební spořitelna	7960	nemá	http://www.cmss.cz/
Československá obchodní banka	300	CEKO CZ PP	http://www.csob.cz/
Equa bank	6100	EQBKCZPP	http://www.equabank.cz/
Evropsko-ruská banka	2210	FICH CZ PP	http://www.erbank.cz/
Fio banka	2010	FIOBCZPP	http://www.fio.cz/
GE Money Bank	600	AGBA CZ PP	http://www.gemoney.cz/
Hypoteční banka	2100	nemá	http://www.hypotecnibanka.cz/
ING Bank N. V.	3500	INGB CZ PP	http://www.ing.cz/
J&T BANKA	5800	JTBP CZ PP	http://www.jtbank.cz/
Komerční banka	100	KOMB CZ PP	http://www.kb.cz/
LBBW Bank CZ	4000	SOLA CZ PP	http://www.lbbw.cz/
mBank	6210	nemá	http://www.mbank.cz/
Modrá pyramida stavební spořitelna	7990	nemá	http://www.vsskb.cz/
Oberbank AG	8040	OBKL CZ 2X	http://www.oberbank.cz/
Poštovní	300	CEKOCZPP	http://www.erasvet.cz/
Raiffeisen	7950	nemá	http://www.rsts.cz/
Raiffeisenbank	5500	RZBC CZ PP	http://www.rb.cz/
Raiffeisenbank im Stiftland eG	8030	nemá	http://www.rb-stiftland.cz/
Sberbank CZ	6800	VBOE CZ 2X	http://www.sberbankcz.cz/
Stavební spořitelna České spořitelny	8060	nemá	http://www.csst.cz/

UniCredit Bank	2700	BACX CZ PP	http://www.unicreditbank.cz/
Volksbank	8221	nemá	http://www.vr-bank.cz/
Waldviertler Sparkasse von 1842 AG	7940	SPWT CZ 21	http://www.wspk.cz/
Wüstenrot -	7970	nemá	http://www.wuestenrot.cz/
Wüstenrot	7980	nemá	http://www.wuestenrot.cz/
Zuno	2310	ZUNOCZPPX XX	http://www.zuno.cz/
Pobočky	Kód	SWIFT	Internetové stránky
Bank Gutmann Aktiengesellschaft	8231	IRVTBEBB	http://www.gutmann.at/
Bank of Tokyo-Mitsubishi	2020	BOTK CZ PP	http://www.btmholland.com/
COMMERZBAN K Aktiengesellschaft	6200	COBA CZ PX	http://www.commerzbank.cz/
Crédit Agricole	5000	CRLY CZ PP	http://www.calyon.cz/
Česká exportní banka	8090	CZEE CZ PP	http://www.ceb.cz/
Česká národní banka	710	CNBA CZ PP	http://www.cnb.cz/
Českomoravská záruční a rozvojová banka	4300	CMZR CZ P1	http://www.cmzrb.cz/
Deutsche Bank	7910	DEUT CZ PX	http://www.db.com/czechrepublic/
Fortis Bank SA/NV	6300	GEBA CZ PP	http://www.merchant.fortisbank.com/
HSBC Bank plc - pobočka Praha	8150	MIDL CZ PP	http://www.hsbc.cz/
Meinl bank		nemá	http://www.meinlbank.com/
Poštová banka,	2240	POBNCZPP	http://www.postovabanka.sk/cz/
PPF banka	6000	PMBP CZ PP	http://www.ppfbanka.cz/
PRIVAT BANK AG	8200	nemá	http://www.privatbank.at/
Royal Bank of Scotland	5400	ABNA CZ PP	http://www.rbs.cz/
Saxo Bank A/S	8211	SAXPCZP1	http://cz.saxobank.com/
Všeobecná úverová banka	6700	SUBA CZ PP	http://www.vub.cz/

Tabulka: vlastní tvorba, zdroj www.banky.cz

3. Komparace internetového bankovníctví vybraných bank

Namísto největších bank jako je Komerční banka, ČSOB, Česká spořitelna apod. se zaměříme na porovnání služeb mladších, takzvaných nízkonákladových bank. Konkrétně se bude jednat o tři z nich, které překročily počet 200 000 klientů. Jedná se o Air Bank, Fio a mBank. Tyto banky nemají tak rozsáhlou síť poboček, naopak se snaží udržovat s klientem vztah bezkontaktně pomocí produktů elektronického bankovníctví. Absence poboček umožňuje těmto bankám šetřit náklady. Díky tomu mohou klientům nabízet lepší ceny za služby. Porovnávat budeme jejich osobní konta.

Výhody nízkonákladových bank:

- nízké náklady na vedení účtů a běžných služeb;
- přehlednost;
- jednoduché internetové bankovníctví;
- jednoduché založení účtu ať již přes web, nebo poštou;
- vše je bez čekání a probíhá online.

Nevýhody:

- nepříliš široká síť bankomatů a poboček;
- menší škála nabízených služeb;
- absence finančního poradce, klient si musí vybrat sám;
- využití moderních technologií, což může být odrazující u konzervativnější části populace.

Nejprve se podíváme na profily těchto bank a nastíníme vývoj jejich působení v České republice.

Přehled profilů vybraných bank

Air bank

Air bank v České republice působí od listopadu 2011, o dva roky později již měla 200 000 klientů. Za rok 2013 jich získala více než deset

tisíc. Stala se tak nejrychleji rostoucí novou bankou na českém trhu. Patří do skupiny PFF, která je jednou z největších investičních a finančních skupin ve střední a východní Evropě. Náhled do hospodářského výsledku banky naznačuje, že banka je zatím ve ztrátě, nicméně její ztráta klesá a očekává se, že v roce 2015 bude banka zisková.

Počet poboček banky v uplynulém roce stoupl ze sedmnácti na třiatdvacet. Počet bankomatů stoupl o deset na 48. Od dubna loňského roku je také možnost si peníze vybrat na více než 4300 místech společnosti Sazka. Od konce září 2013 již banka vydává svým klientům pouze bezkontaktní karty. Těch banka vydala za rok 2013 přes 85000.

Velkým lákadlem pro klienty je výhodný úrok na běžném účtu, kdy úročí peníze do 100000 korun stejně výhodnou sazbou jako na účtu spořicí. Banka se dále zavázala, že její spořicí účet bude patřit vždy mezi tři nejlépe úročené na trhu – tzv. TOP3 garanci.

Air Bank (30. 9. 2013)	Hodnota
Aktiva celkem (Kč)	48 145 456 000
Zisk/ztráta (Kč)	-66 164 000
Počet klientů	190 000
Počet poboček	22
Počet zaměstnanců	474
Počet bankomatů	48 + sazka 4300

Mezi službami přímého bankovníctví nabízí Air Bank Internetové bankovníctví, ale i Mobilní bankovníctví, kdy si klient z internetových stránek stáhne do svého smartphone nebo tabletu aplikaci, prostřednictvím které je schopen ovládat svůj účet. Tato aplikace u Air bank podporuje zařízení se systémem Android od verze 2.2 a zařízení iPhone a iPad se systémem iOS 5 a vyšší.

Fio banka

Historie Fio skupiny sahá až do roku 1993, nicméně bankovní licenci získává až v roce 2010. Jako první banka v Česku představila Smartbanking pro chytré telefony a v současné době podporuje nejen zařízení na platformě android a iOS, ale i telefony s operačním systémem Windows Phone. Ke konci roku 2013 měla téměř 330 000 klientů. Skončila na druhém místě, co se týče rychlosti růstu banky v ČR. Ke konci loňského roku měla Fio banka síť 72 poboček a 138 vlastních bankomatů. Oproti konkurenci banka může zaujmout přítomností sofistikovaných služeb pro obchodování na burze jak s akciemi, tak s deriváty. Mezi hlavní nevýhody patří absence úvěrů.

Fio banka se prezentuje jako česká banka a jako jedna z mála nepatří do žádné z nadnárodních finančních skupin. Banka na rozdíl od výše zmíněné Air bank vykazuje ziskovost.

Fio banka (30. 9. 2013)	Hodnota
Aktiva celkem (Kč)	24 568 250 000
Zisk/ztráta po zdanění (Kč)	56 989 000
Počet klientů	300 000
Počet poboček	72
Počet zaměstnanců	5124
Počet bankomatů	138

Ze služeb přímého bankovníctví nabízí Fio banka internetové bankovníctví a aplikaci pro chytré telefony a tablety – Smartbanking podporující operační systémy iOS 5.0 a vyšší, Android 2.2 a vyšší a Windows phone 8.0.

mBank

Banka mBank vstoupila na český trh v listopadu 2007 jako retailová internetová banka. Jedná se o nejstarší českou nízkonákladovou banku. Byla první, která sázela na online přístup. V dnešní době má již banka bezmála 500 000 klientů, což ji řadí na páté místo mezi tuzemskými bankami podle počtu klientů. Nicméně, díky vedení účtu, které je zdarma, je pravděpodobné, že část účtů byla založena kvůli akci nebo produktu, jejichž platnost již skončila, a nyní leží ladem. Banka mBank nemá žádné vlastní bankomaty, namísto toho její klienti využívají bankomaty ostatních bank. V dnešní době již banka není typickým příkladem nízkonákladové banky, s postupem let se banka stále více vzdaluje od jednoduchého a transparentního sazebníku, ve kterém již dnes není tak jednoduché najít vše potřebné. Nicméně byla tou, která trend nízkonákladových bank do Česka přinesla, což jí nelze upřít. V nedávné době banka spustila novou verzi internetového bankovníctví, které nahradilo to zavedené v roce 2007.

mBank CZ coby pobočka zahraniční banky (Polské BRE bank) působí v ČR na základě jednotné evropské licence a není povinná zveřejňovat své finanční výsledky ve smyslu vyhlášky č. 123/2007 Sb.

mBank svým klientům nabízí internetové bankovníctví a mobile banking, který je ovšem zatím dostupný pouze pro zařízení pracující na systému android verze 1.6 a vyšší. Nicméně se dá očekávat, že se v blízké době objeví podpora i pro další zařízení.

Bezpečnost internetového bankovníctví

Jelikož jedním z hlavních faktorů, který od internetového bankovníctví klient očekává, je bezpečnost, je potřeba se na danou problematiku podívat podrobněji a povědět si něco o tom, jak tuto problematiku banky zvládají.

Je potřeba opět zmínit, že největší riziko v zabezpečení účtu je uživatel sám. Základní zabezpečovací prvek, který je společný většině

tuzemským bankám, tudíž i těm výše vybraným, je přihlašovací jméno a heslo. Další společný prvek zabezpečení je autorizace pomocí SMS. Z výše zmíněných jediná Fio banka nabízí další způsob zabezpečení, a to elektronický klíč (certifikát).

Banka	Zabezpečovací prvky
Airbank	uživatelské jméno a heslo, jednorázový SMS kód
Fio banka	uživatelské jméno a heslo, jednorázový SMS kód, elektronický klíč
mBank	uživatelské jméno a heslo, jednorázový SMS kód

Zdroj: internetové stránky bank

Heslo

Bezpečné heslo by mělo obsahovat minimálně osm znaků. To však samo o sobě nestačí a je vhodné použít velká písmena, malá písmena, čísla, případně i speciální znaky. Heslo by nemělo být žádné existující slovo, a to ani v případě, že místo podobných písmen použijeme speciální znaky, Pa\$\$word1 tudíž taky není dokonalý příklad bezpečnosti. Další neméně důležitý faktor je zvolit heslo, které nebudete používat nikde jinde, jelikož i toto je díra v zabezpečení. Heslo jako takové je dobré pravidelně měnit.

Autorizace pomocí SMS

Účet klienta je zpravidla svázán s číslem jeho mobilního telefonu. Při vstupu do internetového bankovníctví, případně při důležité změně v nastavení účtu, nebo při zadávání platebních příkazů, je na mobilní číslo klienta zaslaná SMS s číslem, které je potřeba vyplnit do příslušného políčka internetového bankovníctví. Platnost tohoto kódu je pouze několik minut.

Elektronický klíč

Klientovi banky je vygenerován certifikát, který se uloží do souboru v jeho počítači. Ten má dvě části, soukromou (.xml) a veřejnou (.pub). Veřejnou část je třeba předat Fio bance a ta spojí vámi vygenerovaný klíč

s vaším bankovním účtem. Při autorizaci příkazů bude potřeba mít k dispozici váš klíč, ať již v PC nebo na přenosném mediu, a samozřejmě heslo zvolené při vytváření klíče.

Bezpečný počítač

Neméně důležitý bezpečnostní prvek, který je třeba nepodceňovat, je přihlašování do internetového bankovníctví pouze ze známých a bezpečných počítačů a zařízení, které jsou opatřena aktualizovaným antivirovým programem a mají zapnutý firewall. V době smartphone je stejně důležité zabezpečit i svůj mobilní telefon. V opačném případě se může stát, že dojde k odcizení vašich přihlašovacích údajů prostřednictvím Trojského koně.

Opatrnost

V minulosti se vyskytly případy, kdy klientovi formou podvodného mailu dorazila zpráva, která na první pohled vypadala jako odeslaná z jeho bankovní instituce. Tento email klienta odkázal na falešnou stránku, která vypadala velice podobně jako jeho internetové bankovníctví a vyzvala jej k zadání přihlašovacích údajů. V případě pouhého zabezpečení heslem, případně certifikátem a heslem měl pak zloděj vše potřebné, aby vás připravil o peníze na účtu. Z toho plyne, že kdykoliv budeme tyto údaje zadávat, musíme být opatrní a ujistit se, že se skutečně jedná o stránku internetového bankovníctví. Poslat email s libovolně zvoleným odesilatelem zvládne každý trochu zkušenější specialista na informační technologie a například úroveň antispamového filtru seznamu.cz je opravdu mizerná.

Další věc, na kterou je potřeba si dát pozor, je instalace aplikací a pluginů do počítače nebo mobilního zařízení. Pro instalaci programů a aplikací využíváme vždy důvěrné a prověřené zdroje.

Pro mobilní zařízení jsou to:

Operační systém	Bezpečný zdroj aplikace pro mobilní zařízení
Android	https://play.google.com/store
iOS	http://store.apple.com/cz
Windows phone	http://www.windowsphone.com/cs-cz/store

Zdroj: internetové stránky bank

Pokud máme podezření na podvodný obsah, kontaktujeme infolinku banky, kde zjistíme více.

Náklady klienta

Stejně důležitou roli jako zabezpečení, a pro některé možná i větší váhu, mají nejen náklady spojené s vedením účtu, ale i další náklady, které u některých bank mohou jít měsíčně do několika set korun. To ale není příklad produktů nabízených výše zmíněnými bankami. Každá ze zvolených bank nabízí svému klientovi účet bez poplatku za vedení účtu a zpravidla klient nic neplatí ani za příchozí a odchozí platby, trvalé příkazy a operace s inkasem. Každá z bank nabízí aspoň jednu platební kartu, za kterou klient neplatí nic. Rozdíly nalezneme v zahraničních platbách.

Pro běžného klienta bude důležité rozšíření výběrních míst a případné poplatky za výběr. Stejně tak i případné zpoplatnění elektronického výpisu, proto je okrajově také zmíníme.

Objektivní kritéria

Bezpečnost

Základním bezpečnostním prvkem internetového bankovníctví je uživatelské jméno a heslo. Tento způsob zabezpečení nabízejí všechny tři banky. V tabulce níže vidíme, že nejkratší minimální délku hesla nabízí Fio banka, a to pouhých 6 znaků. Zároveň také nemá žádné požadavky na počet čísel nebo písmen. Zde je tedy potřeba, aby se klient sám řídil zásadami tvorby bezpečného hesla, protože banka jej nevynucuje. mBank i Air Bank požadují minimální počet znaků osm. U mBank je i maximální

limit 20 znaků, který je ale naprosto dostatečný, dále mBank podporuje alfanumerické znaky, tzn. čísla a písmena, Air Bank dokonce speciální znaky. Podmínky mBank jsou jedno číslo a jedno písmeno. U Air Bank je větší množství podmínek, ze kterých musí klient vybrat tři, aby mu bylo heslo schváleno.

Nejvíce chybných zadání schvaluje Fio banka, tedy čtyři, po pátém dojde k blokaci. Zbývající dvě banky umožňují před blokací zadat heslo chybně dvakrát. Postupy pro odblokování se liší. V případě mBank je zapotřebí zavolat na klientskou mLinku, kde je potřeba se prokázat PINem uživatele. Air bank bude po klientovi požadovat třetí údaj, kterým se prokáže a v případě Fio banky musí klient navštívit pobočku. Všechny tři banky umožňují klientovi změnit jeho uživatelské jméno. V případě Fio banky na pobočce, u mBank a Air Bank prostřednictvím internetového bankovníctví.

	mBank	Air Bank	Fio
Počet znaků	8–20	8+	6+
Typ znaků	alfanumerické znaky	alfanumerické znaky, speciální znaky	alfanumerické znaky
Podmínky	nejméně jedno číslo a písmeno	3 z následujících: jedno malé písmeno, alespoň jedno velké písmeno, alespoň jedna číslice, alespoň jeden ze speciálních znaků	bez omezení
Počet špatných pokusů pro zablokování	3	3	5
Postup pro odblokování	zavolat na mLinku	banka si vyžádá třetí údaj, po jehož zadání dojde k odblokování	nutnost navštívit pobočku
poznámka	možnost nastavit uživatelské jméno	umožňuje změnu přihlašovacího jména v IB	uživatelské jméno nastaví klient na pobočce

Zdroj: Internetové stránky bank, vlastní zpracování

Všechny banky využívají autorizaci pomocí SMS zpráv. V případě mBank zde byla v loňském roce trhlina, kdy se dalo číslo, na které se mají

zasílat SMS, změnit přímo v internetovém bankovníctví bez ověření. Nicméně tato trhlina byla záhy opravena a v současné době mají tento bezpečnostní prvek všechny banky na stejné úrovni.

Fio banka jako jediná nabízí další způsob ověření, a tedy elektronický klíč.

Všechny tři banky samozřejmě využívají HTTPS protokol, takže data, která si uživatel vyměňuje s internetovým bankovníctvím, jsou šifrována.

Za předpokladu využití bezpečného hesla v kombinaci s autorizačními SMS zprávami a elektronickým klíčem vychází jako nejbezpečnější banka Fio. Nicméně pokud by klient využil možnosti mít pouze šestimístné heslo a zvolil by slabé heslo, což mu banka umožňuje, jednalo by se v tu chvíli o bankovníctví z výše zmíněných bezpečně nejméně.

Náklady

Jak je vidět v tabulce níže, všechny tři bankovní subjekty nabízejí účet zdarma bez jakýchkoliv poplatků. Jediný zpoplatněný účet z mnou vybraných je Velký účet od Air bank. Jeho výhody oproti malému účtu jsou výběry z bankomatů, kdy může uživatel provést až 15 výběrů z bankomatů všech bank zdarma, bezplatný výpis z účtu nebo si například nechat zdarma zasílat SMS s informacemi o pohybu na účtech (u malého účtu je zpoplatněn jednou korunou). Jak si lze všimnout, všechny tuzemské bezhotovostní operace jsou u všech tří bank zdarma. Rozdíly najdeme u plateb zahraničních, kde mBank nabízí jako jediná zdarma SEPA platby, u Fio banky jsou zpoplatněny 50 Kč a Air Bank si za ně účtuje 200 Kč. V případě jiných zahraničních plateb je nejlevnější varianta bankovní účet u Air Bank.

	Air Bank		Fio banka	mBank
	Malý	Velký	Běžný účet	mKonto
Vedení účtu (měsíčně)	zdarma	100 Kč	zdarma	zdarma
Přijatá tuzemská platba	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Odeslaná tuzemská platba	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Operace s trvalým příkazem	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Operace s inkasem	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Odeslaní SEPA platby	200 Kč	200 Kč	50 Kč	zdarma
Odeslání jiné zahraniční platby	200 Kč	200 Kč	250 Kč	0.5% (220-840 Kč)
Vydání neembosované karty	-	-	zdarma	-
Vydání embosované karty	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Vedení neembosované karty (měsíčně)	-	-	zdarma	-
Vedení embosované karty (měsíčně)	zdarma	zdarma	25 Kč	zdarma
Výběr z bankomatu v ČR	zdarma (AB), 10 Kč sazka 25Kč ostatní	15 výběrů zdarma	10 výběrů zdarma (Fio) /9 Kč 30Kč ostatní	3 výběry po 9 Kč další 35 Kč
Výběr z bankomatu v zahraničí	25 Kč (EU) 100 Kč (mimo EU)	zdarma (EU) 100 Kč (mimo EU)	0.5 % + 80 Kč 2 %, min. 6 €	zdarma (>2500 Kč) 35 Kč
Měsíční výpis elektronicky	zdarma	zdarma	zdarma	zdarma
Měsíční výpis v papírové podobě	25 Kč	zdarma	zdarma	25 Kč

Pokud bychom porovnávali čistě náklady spojené s internetovým bankovníctvím, nejsou vyžadovány žádné za předpokladu, že uživatel nevyužívá zahraničních plateb. Nicméně, pro běžného uživatele budou důležité další náklady, převážně náklady spojené s výběrem z bankomatů, náklady spojené s platebními kartami a případně náklady spojené s elektronickými výpisy.

Subjektivní hodnocení

Co se týká nákladů spojených s internetovým bankovníctvím, neudělá potenciální uživatel u žádné z vybraných bank chybu. Všechny tři banky nabídnou vedení účtu zdarma, stejně tak nemají zpoplatněné platby, což je něco, o čem by se vám u velkých bank (Česká spořitelna, Komerční banka, ČSOB, atd.) mohlo jen zdát. Zabezpečení umožňují na podobné úrovni a při použití bezpečného hesla a autorizačních SMS bych se dle mého názoru o své peníze nebál. Možná bych jistě obavy měl u mBank, jelikož je její bankovníctví horká novinka a jako takové by mohlo mít nějakou dosud neobjevenou bezpečnostní díru. To je ale spíše osobní zkušenost ze světa informačních technologií, kdy je lepší počkat, než se software na trhu nějakou dobu ohřeje.

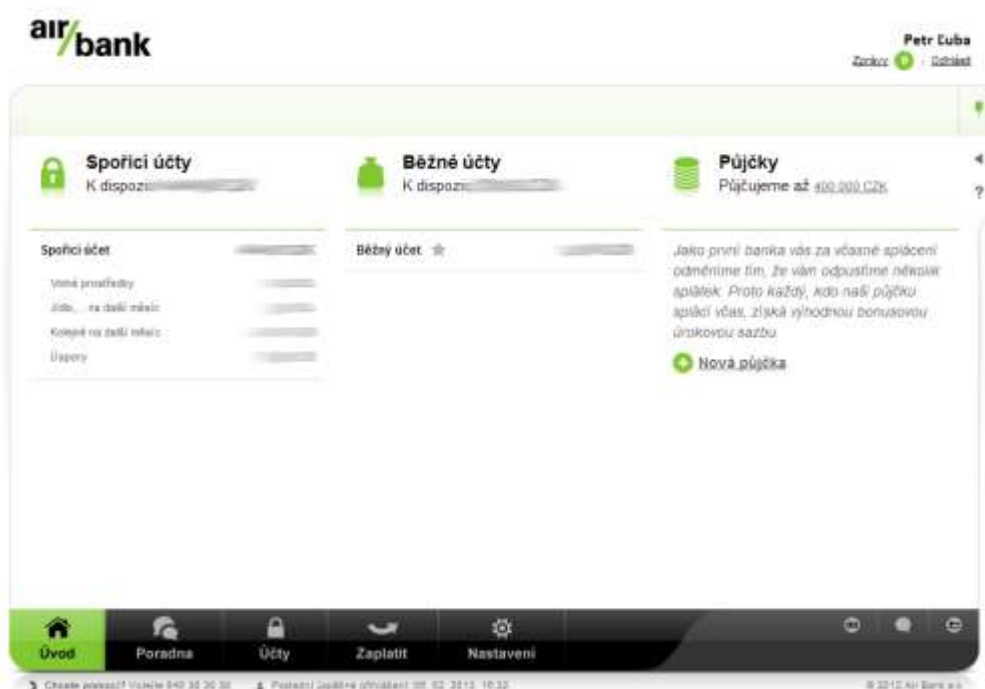
Nebudeme zde analyzovat, co přesně které bankovníctví dovolí, protože opět jsme u nízkonákladových mladých moderních bank. Jejich cílem je zaměřit se na to, co klient opravdu potřebuje a ne na široký sortiment, pestré možnosti nastavení a informací, které běžný klient nepotřebuje. Všechna internetová bankovníctví umožňují odesílat a přijímat platby, nastavit si příkaz k inkasu nebo trvalý příkaz k úhradě. Stejně tak není problém v bankovníctví dohledat historie transakcí a exportovat výpis z účtu ve formátu PDF.

Fio banka představila současnou verzi internetového bankovníctví v roce 2012, oproti zbylým dvěma je mírně obsáhlejší a na první pohled nepatrně méně přehledné. Na druhou stranu by se také dalo konstatovat, že je méně osekáné. Po krátkém projití menu najdeme vše potřebné. Design působí svěže a přehledně. Já osobně jsem nenašel nic, co by mi jako uživateli chybělo nebo znepríjemňovalo život. Bankovníctví umožňuje ukládání přehledných výpisů v PDF, vytváření šablon, k transakcím je možné vkládat komentáře. Důležitým faktorem, který je třeba zmínit, je, že díky jednoduššímu designu bankovníctví pracuje svižně i na strojích s pomalejším internetovým připojením. Obecně platí, že čím více grafických prvků, tím náročnější stránka bude na zobrazení.

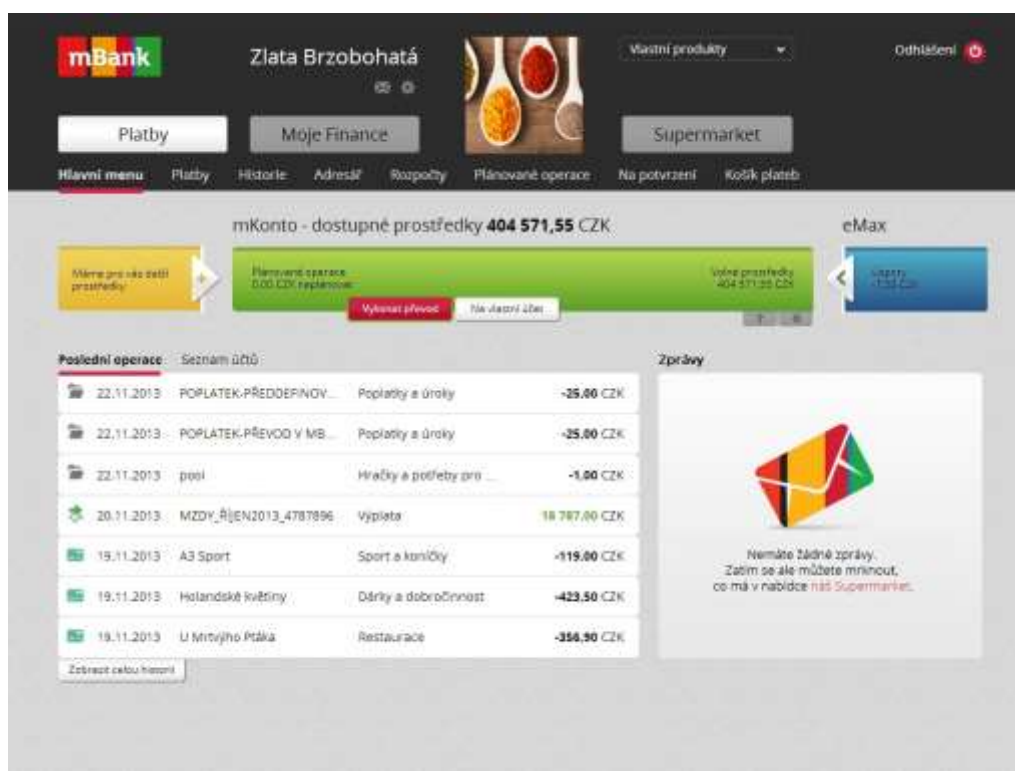
The screenshot displays the Fio internet banking interface for account management. The top navigation bar includes options like 'Přehledy', 'Správa účtů', 'Karty', 'Podání záznamu', 'Hlášení', 'Můj účet', 'Osobní nastavení', and 'Fio banka'. Below this, a secondary menu lists 'Zůstatky', 'Pohledy', 'Fyzické', 'Dení zůstatky', 'Měsíční zůstatky', 'Tvá vlastní', 'Správka s okamžitým SPO', 'Komentáře k účtu', 'Výpis', and 'Můj účet'.

The main content area is titled 'účet' and is divided into three columns: 'Vlastnosti', 'Parametry', and 'Úročení'. The 'Vlastnosti' section lists account details such as 'Typ účtu', 'Stav účtu', 'Měna', 'Datum zřízení', 'Lze zrušit přes WWW', 'Typ úrokové sazby', 'Základní úroků', 'Bankovní spojení pro platby v CZK v ČR', 'Bankovní spojení pro platby v EUR v SE', 'IBAN', 'BIC kód SWIFT', and 'Adresa banky pro mezinárodní platby a platby v cizích měnách'. The 'Parametry' section lists 'Aktuální úrok', 'Aktuální zůstatek', 'Měsíční zůstatek', 'Připravení úroků', 'Frekvence úroků', 'Disponice u úroků', 'Frekvence výpisů', and 'Způsob předání výpisů'. The 'Úročení' section shows interest rates for '0,00 CZK' and '0,10%'. At the bottom, there is a section for 'Oprávnění k účtu' with a dropdown menu set to 'Všechny' and a 'Odeslat' button. The footer contains buttons for 'Pro uživatele (logon)', 'Pro uživatele (hlasivo)', 'Uživatelské', 'Nastavení účtu', and 'Stat'.

Air Bank je mladá banka, a tak i její bankovníctví je moderní. Internetové bankovníctví Air Bank má pro mě osobně nádech aplikace pro dotykové tablety. Má velice líbivý grafický design, je velice jednoduché a intuitivní. Na skoro každé druhé stránce uvidíte nějaký graf. Ovládání bankovníctví za pomoci tabletu je mnohem jednodušší, než v případě Fio. Nicméně má i stejně jako ostatní banky speciální bankovníctví pro mobilní zařízení. Z mého pohledu u Air Bank tuto aplikaci v případě alespoň sedmi palcového displaye nepotřebujete a můžete využívat plnohodnotné internetové bankovníctví. Pokud jste, jako já, zvyklí na internetová bankovníctví minulého desetiletí, bude vám možná chvíli trvat si zvyknout. Celkově se mi s ním pracovalo dobře.

mBank má od února letošního roku nové internetové bankovníctví, které po více než šesti letech nahradilo verzi, se kterou mBank v roce 2007 přišla na český trh. Vývoj tohoto bankovníctví trval 14 měsíců a stál 30 milionů eur. Abych se přiznal, mně osobně jeho design nevyhovuje. Banka jej prezentuje jako jednoduché, přehledné a uživatelsky přívětivé. Pro mě osobně byly designy předchozích bank pro práci příjemnější. U Fio je vidět, že se snaží držet standardů zavedených v minulém desetiletí, naopak bankovníctví Air Bank by se mohlo prosadit i na dotykových zařízeních. Bankovníctví od mBank mě osobně tolik nezaujalo. Nicméně to je subjektivní pocit. Co se týká základních operací, nic mi při jeho užívání nechybělo, jako hodně zajímavé plus bych zmínil její grafy plateb. Pokud platíte kartou, následně vidíte, kolik jste utratili za jídlo apod.

Obrázek: zdroj mbank.cz

Závěrem

Žijeme v uspěchané době, kdy se svět vyvíjí velice rychle a času je málo, proto se lidé snaží se každodenní úkony zjednodušit. Cesta do banky je časově náročná, a tak není divu, že stále více lidí pro běžnou komunikaci se svou bankou využívá moderní technologie. Jak jsme zjistili, počet uživatelů internetového bankovníctví stále stoupá a v současné době již doháníme průměr Evropské unie. Nízkonákladové banky nejsou v dnešní době špatná volba a nabízejí vše, co běžný uživatel potřebuje. Jejich internetová bankovníctví jsou mladá a moderní. Banky vkládají do vývoje a zabezpečení svého internetového bankovníctví nemalé peníze a snaží se tím minimalizovat rizika napadení. Co se bezpečnosti týká, při dodržení bezpečnostních zásad uživatelem jsou jejich zabezpečovací prvky naprosto dostatečné.

Z nástrojů elektronického bankovníctví je dnes jednoznačně nejvyužívanější internetové bankovníctví, proto za pomoci metody komparace byla porovnávána internetová bankovníctví těch bank, jejichž počet klientů v České republice v tomto roce přesahoval 200 000. Co se cenové politiky týká, jsou na tom jednotlivé banky velice podobně a jako nízkonákladové nabízejí nejběžnější platební operace, stejně jako vedení účtu zdarma. Zabezpečení je u všech bank dostatečné, pouze u klientů Fio banky bych důrazně doporučil nevyužívat minimální délku hesla. Naopak Air Bank má, z výše zmíněných, pravidla pro tvorbu nastavené mnohem tvrději, což je ve výsledku jedině dobře.

Jednoznačný vítěz na poli internetového bankovníctví není. Bude záležet na preferenci klienta, kde bude potřeba přihlídnout k jiným faktorům, jako je vysoká míra úročení nabízená Air Bank, nebo poplatky za výběr z bankomatu kartou. Nicméně doufám, že po přečtení mé práce čtenář stejně jako já při jejím vypracování zjistí, že se není čeho bát a že přechod k některé z mladších nízkonákladových bank může být dobrou volbou, jak ušetřit nějaké peníze.

Seznam zdrojů a použité literatury

Odborná literatura

DVOŘÁK, P., *Bankovníctví pro bankéře a klienty*. 3. vydání. Praha: Linde, 2005. 681 s. ISBN 80-7201-505-X.

HARTLOVÁ, V.; SOLDÁNOVÁ, M.; SVOBODOVÁ, J.; ŽLEBKOVÁ, M. *Bankovníctví pro střední školy a veřejnost*. 1. vyd. Praha: Fortuna, 2004. 199 s. ISBN 80-7168-900-9.

JÍLEK, J., *Peníze a měnová politika*. 1. vyd. Praha: Grada, 2006. 260 s. ISBN 80-247-1826-X.

JIRŮČEK, P. *Platební a zúčtovací styk*. 1. vyd. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, 2002. 114 s. ISBN 80-7248-136-3.

LANDOROVÁ, A.; ČECHLOVSKÁ, Š.; JÁČOVÁ, H.; DUBOVÁ, M. *Obchodní bankovníctví*. 2. vyd. Liberec: Technická univerzita v Liberci, 2007. 176 s. ISBN 978-80-7372-191-6.

MÁČE, M., *Platební styk: klasický a elektronický*. 1. vydání. Praha: Grada, 2006. 220 s. ISBN 80-247-1725-5.

MEJSTRŮK, M., PEČENÁ, M., TEPLÝ, P., *Základní principy bankovníctví*. 1. vydání. Praha: Karolinum, 2008. 628 s. ISBN 978-80-246-1500-4.

PŘÁDKA, M. *Elektronické bankovníctví*. 1. vyd. Praha: Computer Press, 2000. 166 s. ISBN 80-7226-328-5.

POLOUČEK, S. a kol., *Bankovníctví*. 1. vydání. Praha: C. H. Beck, 2006. 716 s. ISBN 80-7179-462-7.

SKAUNIC, I, VODOVÁ, P. *Platební a zúčtovací styk: distanční studijní opora*. 1.vyd. Karviná: Slezská univerzita v Opavě, Obchodně podnikatelská fakulta, 2005. 100 s. ISBN 80-7248-308-0.

Právní předpisy

Směnečný zákon 191/1950 Sb.

Obchodní zákoník 513/1991 Sb.

Zákon o bankách 21/1992 Sb.

Zákon o platebním styku 284/2009 Sb.

Internetové zdroje

www.airbank.cz – oficiální webové stránky Air banky

www.banky.cz – portál zabývající se bankovníctvím

www.cnb.cz – oficiální webové stránky České národní banky

epp.eurostat.ec.europa.eu – oficiální webové stránky Eurostat

www.fio.cz – oficiální webové stránky Fio banky

www.mbank.cz – oficiální webové stránky mBanky

www.mesec.cz – významný internetový portál zabývající se finančním světem

www.sepa.eu – oficiální webové stránky Single Euro Payments Area

www.swift.com – oficiální webové stránky The global provider of secure financial messaging services